

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

С. В. КИРИЧЕНКО, Г. В. ОВСЯНКО

**ENGLISH GRAMMAR
FOR COMPUTER SCIENCE STUDENTS**

Методичні вказівки з англійської мови

Рекомендовано Методичною радою НУК

ВИДАВНИЦТВО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМ. АДМІРАЛА МАКАРОВА

2021

УДК 811.111(075.8)

K43

Автори: С. В. Кириченко, канд. пед. наук, доцент кафедри сучасних мов НУК,

Г. В. Овсянко, викладач кафедри сучасних мов НУК

Рецензент Н. М. Філіппова, кандидат філологічних наук, професор НУК, заступник завідувача кафедри прикладної лінгвістики, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Рекомендовано Методичною радою НУК

Кириченко С. В.

K43 English Grammar for computer science students : методичні вказівки з англійської мови / С. В. Кириченко, Г. В. Овсянко. – Миколаїв : НУК, 2021. – 72 с.

Наведено методичні вказівки з теоретичним матеріалом та граматичними вправами з англійської мови. Мета – сформувати у студентів граматичну компетенцію, удосконалити знання та вміння користуватися граматичними ресурсами мови в рамках певної ситуації для забезпечення їхнього ефективного застосування; сприяти розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, що дозволить студентам продовжувати навчання в академічному та професійному середовищі.

Призначено для студентів спеціальностей: 121 – Інженерія програмного забезпечення; 122 – Комп'ютерні науки; 123 – Комп'ютерна інженерія; 124 – Системний аналіз; 125 – Кібербезпека; 126 – Інформаційні системи та технології, а також кола читачів, які цікавляться комп'ютерними науками.

УДК 811.111(075.8)

© Кириченко С. В., Овсянко Г. В., 2021

© Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, 2021

ЗМІСТ

Передмова	4
§1 Дієслово to be	6
§2 Comparison of adjectives and adverbs	8
§3 Present simple	13
§4 Present continuous tense	15
§5 Past simple tense	18
§6 Past continuous tense	20
§7 Present perfect tense	23
§8 Past perfect tense	26
§9 Future tenses future simple tense	28
§10 To be going to	30
§11 Modal verbs	32
§12 The passive voice.	42
§13 Conditionals	45
§14 Reported speech	49
§15 Grammar tables	53

ПЕРЕДМОВА

Граматика – це основа будь-якої мови. Методичні вказівки пропонують теорію з англійської граматики та набір граматичних вправ, що сприятимуть оволодінню та підвищенню рівня знань у студентів, які тільки починають вивчати англійську мову, а також тих, хто продовжує працювати над оновленням та закріпленням знань з англійської мови.

Методичні вказівки з англійської мови «English Grammar for computer science students» пропонують студентам матеріали, необхідні для вивчення курсу «Інформаційні технології», які допомагають засвоїти граматичний матеріал та підготуватись до виконання практичних і модульних контрольних завдань з англійської мови. Вони спрямовані на перевірку основних знань студентів англійської граматики.

Мета методичних вказівок – формування у студентів загальної та професійно-орієнтованої комунікативної мовленнєвої компетенції (лінгвістичної, соціолінгвістичної та прагматичної) для забезпечення їхнього ефективного спілкування в академічному і професійному середовищі; сприяння розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного навчання, що дозволить студентам продовжувати навчання в академічному і професійному середовищі як під час навчання у ВНЗ, так і після отримання диплома про вищу освіту.

Дані методичні вказівки призначені для самостійної роботи студентів спеціальності «Інформаційні технології» вищих закладів освіти як в аудиторний час, так і при індивідуальному вивченні. Зміст і формат вказівок враховують головну мету навчання іноземної мови у загальноосвітніх навчальних закладах – формування в учнів іншомовної комунікативної компетентності та умінь, сформованих на основі мовних знань і навичок. Теоретичний матеріал та практичні завдання буду-

ються на автентичних зразках мовлення, прийнятого у Великій Британії, та відповідають тематиці ситуативного спілкування, визначеній навчальною програмою.

Структурно методичні вказівки складаються з 15 параграфів, які містять теоретичну і практичну частину. Останні характеризуються репрезентативністю, оскільки включають в себе найбільш важливі елементи досліджуваного студентами лексико-граматичного матеріалу, передбаченого навчальною програмою.

Пропоновані методичні вказівки з англійської мови вирішують кілька важливих завдань. По-перше, вони спрямовані на повторення і закріплення вивченого лексико-граматичного матеріалу, поглиблення отриманих знань, сприяють формуванню навичок використання граматичних конструкцій та розширенню лексичного запасу студентів. По-друге, дозволяють контролювати та оцінювати засвоєння студентами певного лексико-граматичного матеріалу і сформованість їх мовних навичок.

§1 ДІЄСЛОВО TO BE

Дієслово **to be** відповідає українському дієслову «бути», «перебувати», «знаходитися». Також вживається у функції допоміжного дієслова-зв'язки складеного присудка і в цьому разі не перекладається.

Affirmative (+)	Interrogative (?)	Negative (-)
I am a teacher. – Я вчитель.	Am I a teacher?	I am not a teacher.
He (she, it) is in the room. – Він (вона, воно) в кімнаті.	Is he (she, it) in the room?	He (she, it) is not (isn't) in the room.
We (you, they) are friends. – Ми друзі.	Are we (you, they) friends?	We (you, they) are not (aren't) friends.

З особовими займенниками дієслово **to be** може вживатися в скорочених формах:

<i>I am - I'm</i>	<i>He is - he's She is - she's It is - it's</i>	<i>We are - we're You are - you're They are - they're</i>
-------------------	---	---

Минулий час

Affirmative (+)	Interrogative (?)	Negative (-)
I (he, she, it) was in London. – Я (він, вона, воно) був (була, було) в Лондоні.	Was I (he, she, it) in London?	I (he, she, it) was not (wasn't) in London.
We (you, they) were programmers. – Ми (ви, вони) були програмістами.	Were we (you, they) friends?	We (you, they) were not (weren't) friends.

I **am** a computer salesperson, I **am not** a hardware engineer.

Different types of ports **are** used for each device.

Are you a designer?

They **aren't** outside the building.

Last year he **was** 18, so he **is** 19 now.

When I **was** a child, I **wasn't** interested in computing.

A number of chips **were** mounted on memory board.

Were these devices expensive?

Exercise 1. Put in the correct form of the verb to be – am, is or are, was, were.

Example: He *is* at work today.

1. Last year this printer ... cheap, but it ... expensive now.
2. Today the weather ... nice, but yesterday it ... cold.
3. I ... systems manager. Can I help you?
4. I ... asleep last night, so I developed an application.
5. Where ... you at 11 o'clock last Friday morning?
6. Don't buy these memory chips. They ... too expensive.
7. Why ... you so angry yesterday?
8. We must go now. It ... very late.
9. This time last year I ... in Paris.
10. We ... tired when we arrived home, so we went to bed.

Exercise 2. Complete the gaps with the negative forms of the verb to be. Some sentences are in Present and some are in the Past.

Example: She *wasn't* IT support officer last year.

- 1) We liked this printer. It ... noisy.
- 2) Ann and Nick ... hardware engineers.
- 3) My manager ... here at the moment.
- 4) I ... a software engineer.
- 5) The first video cameras ... digital at all.

- 6) The technology ... developed by our computer company last year.
- 7) There ... many mobile phones in 1994.
- 8) I ... Brian.
- 9) We ... good friens.
- 10) The battery... dead.

Exercise 3. Fill in the gaps with the correct form of the verb to be – am, is, are, was, were. Example: Are Jane and Alice sisters?

- 1) ... you late yesterday?
- 2) ... this interface user-friendly?
- 3) What ... you?
- 4) ... I not fired?
- 5) Where ... my joystick last evening?
- 6) What ... your work experience?
- 7) ... this examination difficult?
- 8) ... the company open last week?
- 9) When... you at home on Moday?
- 10) Where ... I?

§2 COMPARISON OF ADJECTIVES AND ADVERBS

Ступені порівняння прикметників в англійській мові бувають трьох видів:

– звичайний (Positive Degree). Позначає якість предмета, не порівнюючи його з іншим предметом, що має ті ж якості;

– вищий (Comparative Degree). Показує наявність більшої кількості якостей у порівнянні з подібним предметом. Часто при порівнянні використовується союз *than* (ніж хтось/щось);

– найвищий (Superlative Degree). Вказує на вищу ступінь якості у того чи іншого предмета серед інших, що володіють тими ж якостями.

Comparative Degree	Superlative Degree	Usage	Examples
adj. + er	the + adj. +est	1) усі одно-складові прикметники;	short- shorter- the short <u>est</u>
		2) двоскладові прикм., що закінчуються на -у, -er, -le, -ow	heavy - heav <u>ier</u> - the heav <u>iest</u> clever - clever <u>er</u> - the clever <u>est</u> simple - simpl <u>er</u> - the simpl <u>est</u> narrow- narrow <u>er</u> - the narrow <u>est</u>
		3) двоскладові прикм. з наголосом на другому складі	polite - polit <u>er</u> - the polit <u>est</u> severe - sever <u>er</u> - the sever <u>est</u>
more + adj.	the + most + adj.	1) усі багато-складові прикметники;	difficult - more difficult - the most difficult
		2) двоскладові прикм. з наголосом на першому складі	famous - more famous - the most famous

ПРАВИЛА ПРАВОПИСУ ПРОСТИХ ФОРМ СТУПЕНІВ ПОРІВНЯННЯ ПРИКМЕТНИКІВ

1. large - larger - the largest
2. big - bigger - the biggest
3. y- i dirty- dirtier - the dirtiest,
dry - drierer - the drierest

IRREGULAR COMPARISON OF ADJECTIVES (and ADVERBS)

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
good well	better (than)	the best
bad badly	worse (than)	the worst
much many	more (than)	the most
little	less (than)	the least

ADJECTIVES WHICH HAVE TWO FORMS OF COMPARISON

Positive Degree	Comparative Degree	Superlative Degree
old	older	the oldest
	elder	the eldest
late	later	the latest
	latter	the last
near	nearer	the nearest
		the next
far	farther	the farthest
	further	the furthest

ПОРІВНЯЛЬНІ КОНСТРУКЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

1. as ... as (так само ..., як)

not as (so) ... as (не так само ..., як)

e.g. This room is as large as that one.

These flowers are not so beautiful as hers.

2. as many (much)...as (стільки ж..., скільки)

the same (такий же, однаковий)

e.g. Nick has as many books as his friend has.

They are the same height.

3. both...and...(і...і...), (як..., так і...)

neither...nor...(ні... ні...)

either...or...(...(або... або...)

the more...the more...(чим більше, тим більше)

e.g. I know both English and French.

I know neither French nor Spanish.

Either Nick or Bob can help you.

The more we study, the more we know.

The more we know, the more we forget.

The more we forget, the less we know.

The less we know, the less we forget.

The less we forget, the more we know.

Why study?

Exercise 1. Choose the correct adjective. Then fill in the gaps with the correct forms of the adjective.

Example: Mainframes are more expensive than notebooks.

1) light/heavy Laptops are ... than desktop computers, but ... than notebooks.

2) large/small The mainframe is the ... type of computer. A minicomputer is ... than a microcomputer.

3) common/good Personal computers are ... than mainframes but mainframes are ... than personal computers at processing very large amounts of data.

4) powerful/expensive Minicomputers are ... than mainframes but they are also ...

5) fast/cheap New computers are ... and sometimes ... than older machines.

6) powerful/expensive Laptops are often ... than PCs but they are not as ...

Exercise 2. Put the words in brackets into the correct form to make an accurate description of sizes of computers.

Example: They are usually *more powerful* than minicomputers.

There are different types of computers. The *(large)* ... and *(powerful)* ... are mainframe computers. Minicomputers are *(small)* ... than mainframes but are still very powerful. Microcomputers are small enough to sit on a desk. They are the *(common)* ... type of computer. They are usually *(powerful)* ... than minicomputers.

Portable computers are *(small)* ... than desktops. The *(large)* ... portable is a laptop. *(Small)* ... portables, about the size of a piece of writing paper, are called notebook computers. Subnotebooks are *(small)* ... than notebooks. You can hold the *(small)* ... computers in one hand. They are called handheld computers or palmtop computers.

Exercise 3. Translate the following sentences into English

1. Цей вентилятор не такий великий, як той. 2. Його материнська плата гірша за нашу. 3. Наш системний блок довший за місце для нього. 4. Я старший від свого директора на 5 років. 5. Він найстарший у сім'ї. 6. Сьогодні так само холодно, як і вчора. 7. Твоя чорна камера краща за білу. 8. Їхні відповіді найкращі у групі. 9. Ця аудиторія менша від нашої. 10. Цей хлопчик – найгірший учень у групі. 11. Німецька мова важча від англійської. 12. Цей шлях найкоротший. 13. Ми ще не бачили останню версію цієї гри. 14. Ви вже чули останні новини? 15. Перепрошую, я не почув останнє слово. Будь ласка, повторіть його. 16. Я маю виходити на наступній зупинці. 17. Яка є найближча станція? 18. Я маю двох братів: Павла та Петра. Перший – інженер і мешкає на півночі, другий – вчитель і мешкає в Криму. 19. Ви отримаєте подальшу інформацію пізніше. 20. При переході у найвіддаленіший куточок квартири сигнал Wi-Fi зменшується.

§3 PRESENT SIMPLE

Позначає:

1) постійну повторювану, звичайну дію, будь-який факт чи загальновідому істину. We **live** in Ukraine. The Earth **rotates** round its axis. I **leave** home at 8 every day.

2) Дію, що відбувається в даний момент теперішнього часу (для дієслів, що не вживаються в Continuous: to be, to have, to possess, to own, to consist, to contain, to hold, to belong, to depend, to resemble, to hear, to see, to smell, to want, to wish, to desire, to love, to like, to hate, to refuse, to object, to agree, to prefer, to know, to believe, to suppose, to recognize, to remember, to understand etc.). I do not **hear** what you say. I **see** now quite well. I **know** what you mean.

3) Майбутню дію після сполучників if, when, as, before, till, since etc. (I'll be very glad if I **see** him tomorrow. When you come to me tomorrow, I'll give you some work to do.) Або якщо дія є визначеним і рішенням. Tomorrow we **start** for Kiev.

4) Вживається з прислівниками неозначеного часу – usually, sometimes, often, seldom, always, as a rule etc.

Present Indefinite за формою збігається з інфінітивом дієслова (без частки to) у всіх особах, крім 3-ї особи однини, що приймає закінчення -s (-es).

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
I play	I do not play	Do I play ?
He plays She it	He She does not play It	Does he (she, it) play?
we play you they	we you do not play they	Do we (you, they) play?

do not = don't does not = doesn't

Відмінювання дієслова **to have** в **Present Simple**

I, we, you, they	have
He, she, it	has

Exercise 1. Put the verbs in brackets into the correct form.

Example Computers *are* part of our everyday lives.

Computers (**to be**) ... part of our everyday lives. They (**have**) ... an affect on almost everything you (**do**) When you (**buy**) ... groceries at a supermarket, a computer (**to be**) ... used with laser and barcode technology to scan the price of each item and present a total. Barcoding items (clothes, food, and book) (**require**) ... a computer to generate the barcode labels and maintain the inventory. Most television advertisements and many films (**use**) ... graphics produced by a computer. In hospitals, bedside terminals connected to the hospital's main computer (**allow**) ... doctors to type in orders for blood tests and to schedule operations. Banks (**use**) ... computers to look after their customer's money. In libraries and bookshop, computers can (**help**) ... you to find the book you want as quickly as possible.

Exercise 2. Look at the statements (1-7) and correct the ones which are wrong.

Example This key moves the cursor down.

It doesn't move the cursor down. It moves the cursor up.

- 1 ↑ This key moves the cursor down.
- 2 ← This key moves the cursor to the right.
- 3 Del This key inserts a character.
- 4 Print This key copies the screen display.
Screen
- 5 Page
Down This key moves the screen up.
- 6 Home This key doesn't have a fixed function.

7 Caps

Lock This gives you all lower case letters.

Exercise 3. Translate the following sentences into English

1. Я граю в комп'ютерні ігри кожного дня. 2. Які типи комп'ютерів вона знає? 3. Він розуміє англійську мову. 4. Ви віддаєте перевагу чаю чи каві? 5. Мережа містить корисні навчальні ресурси. 6. Чому не всі комп'ютерні системи сумісні? 7. Земля обертається навколо Сонця. 8. Чим вона займається? Вона розробник програмного забезпечення. 9. Де Ви працюєте? Ми працюємо в IBM в Польщі. Ми не працюємо в Естонії. 10. Де знаходиться їх офіс? Він знаходяться в Єгипті. 11. Ви одружені? 12. Аня не цікавиться програмуванням. 13. Він працює в ІТ? Так, працює. 14. Сьогодні дуже гарна погода. 15. Не відчиняйте двері! 16. Скількома мовами Ви говорите? 17. Що вони зазвичай роблять у вихідні? 18. Вам подобається Лондон? 19. Не робіть, будь ласка, так багато шуму! 20. Том грає в комп'ютерні ігри? 21. Джейн зараз немає вдома. 22. Я боюся собак. 23. Я і Аня гарні друзі. 24. Ті люди не англійці. Вони австралійці. 25. Я втомився, але я не голодний. 26. Я студент, а моя сестра програміст. 27. Цей готель дорогий? 28. Де мої ключі?

§4 PRESENT CONTINUOUS TENSE

Теперішній тривалий час (Present Continuous) означає:

1) Дію, що відбувається в момент мовлення.

You **are not listening** to me now.

2) Тривалу дію, що відбувається в певний період теперішнього часу, але не обов'язково в момент мовлення.

– What **are you doing** here in Kiev?

– I'm **studying** at the Institute of Foreign languages.

3) Тривалу дію, яке відбувається одночасно з іншою дією та відноситься до теперішнього часу.

I am only happy when I **am working**.

4) Майбутню дію, якщо вона запланована (з дієсловами to go, to come, to leave, to start, to stay etc.).

When **are** you **coming** back?

5) Намір виконати дію в найближчому майбутньому (to be going to).

I **am going** to speak.

He **is going** to be a teacher.

6) Коли говоримо про зміни.

Is your English **getting** better?

The population of the world **is rising** very fast.

7) Коли потрібно підкреслити, що щось відбувається постійно і це нас дратує (нам не подобається), ми вживаємо слова always, constantly, continually, forever.

They **are** always **having** parties until the early hours of the morning.

Деякі дієслова не вживаються в Continuous. Це дієслова позначають чуттєве сприйняття (to see, to hear), розумову діяльність (to know, to believe, to remember, to understand); бажання, почуття (to want, to wish, to like, to love, to dislike, to hate).

Теперішній тривалий час (Present Continuous) утворюється за допомогою дієслова to be в Present Indefinite і -ing форми смислового дієслова.

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
I am working. He (she, it) is working. We (you, they) are working.	I am not working. He (she, it) is not working. We, you, they are not working.	Am I working ? Is he (she, it) working? Are we (you, they) working ?

I am = I'm

He is = He's

We are = We're

is not = isn't

are not = aren't

Exercise 1. Complete the sentences with the following verbs in the correct form:

Example: 'You're working hard today.' 'Yes, I have a lot to do.'
get happen look lose make start stay try **work**

1. I ... for Christine. Do you know where she is?
2. It ... dark. Shall I turn on the light?
3. They don't have anywhere to live at the moment. They... with friends until they find somewhere.
4. Things are not so good at work. The company... money.
5. Have you got an umbrella? It... to rain.
6. You... a lot of noise. Can you be quieter? I...to concentrate.
7. Why are all these people here? What... ?

Exercise 2. Put the verb into the correct form. Sometimes you need the negative (I'm not doing etc.).

Example: Please don't make so much noise. I'm trying (try) to work.

1. Let's go out now. It... (rain) any more.
2. You can turn off the radio. I ... (listen) to it.
3. Kate phoned me last night. She's on holiday in France. She ... (have)a great time and doesn't want to come back.
4. I want to lose weight, so this week I... (eat) lunch.
5. Andrew has just started evening classes. He ... (learn) German.
6. Paul and Sally have had an argument. They ... (speak) to each other.
7. I ... (get) tired. I need a rest.
8. Tim ... (work) this week. He's on holiday.

Exercise 3. Translate the following sentences into English

1. Все йде добре.
2. Я вивчаю нову програму.
3. Вона сьогодні не працює в офісі. У неї вихідний день.
4. Вони встановлюють

нове програмне забезпечення. 5. Ми налаштуємо мережу. 6. Ми не використовуємо Word. У нас є інша програма для обробки текстів. 7. Де ви працюєте сьогодні? 8. Що він встановлює на комп'ютер? 9. Я не приходжу сьогодні на роботу. Я хворий. 10. Вона сьогодні працює вдома?

§5 PAST SIMPLE TENSE

Вживається для вираження одноразової або постійної дії в минулому, зазвичай з прислівниками минулого часу: *yesterday, last year, last month, 2 years ago, on Monday, in 1992.*

Past Simple правильних дієслів утворюється додаванням до інфінітива без частки *to* закінчення **-ed** до основи дієслова. Формі **Past Simple** неправильних дієслів відповідає II форма дієслова в відповідних дієслівних рядах, що приводяться в спеціальних таблицях (див. таблиці неправильних дієслів).

We **went** to the cinema yesterday. He **arrived** in London last year.

She **came** up to the window and **opened** it.

I **was** angry because they **were** late.

Was the weather good when you **were** on holiday?

They **weren't** able to come because they **were** so busy.

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
I (he, she, we, you, they) worked (wrote).	I did not work (write).	Did I work (write) ?

Для вираження звичайної, повторюваної дії або станів, які тривали довгий період часу в минулому (часто з дієсловами *to be, to know, to live* і ін.) замість **Past Simple** дуже часто вживається **used** в поєднанні з інфінітивом з часткою *to*:

Last winter I **used to** spend a lot of time in the internet-cafe. –
Минулої зими я багато часу проводив в Інтернет-кафе.

Last year I often **used to** go to the theatre. – Минулого року
я часто ходив у театр.

He **used to** be very strong in his youth. – У молодості він був
дуже сильним.

I **used to** know that man. – Раніше я знав цю людину.

He **used to** live in Kyiv. – Раніше він жив у Києві.

Exercise 1. Complete the sentences. Put the verb into the correct form, positive or negative.

Example: It was warm, so I *took off* my coat. (take)

1. The film wasn't very good. I ... it much. (enjoy)
2. I knew Sarah was busy, so I ... her. (disturb)
3. We were very tired, so we ... the party early. (leave)
4. It was hard carrying the bags. They ... really heavy. (be)
5. The bed was very uncomfortable. I ... well. (sleep)
6. This watch wasn't expensive. It ... much. (cost)
7. The window was open and a bird ... into the room. (fly)
8. I was in a hurry, so I ... time to call you. (have)
9. I didn't like the hotel. The room ... very clean. (be)
10. Kate ... a lot of money yesterday. (spend)

Exercise 2. Write questions with the Past Simple.

1. Why / the teacher / to check / the computer?
2. When / you / buy / that tablet / ?
3. How much / your new computer / cost / ?
4. What / you / do / after school yesterday / ?
5. Why / you / not / call me last night / ?
6. Where / Dad / save / the photos / on the computer / ?
7. Which files / you / delete / ?
8. Why / Julia / to ask / questions?

9. How many copies / Gary / print / yesterday / ?
10. Which company / Steve Jobs / help to start / ?

Exercise 3. Translate the following sentences into English

1. Коли вони розпочали роботу? 2. Вчора вони встановили комп'ютери. 3. Ми не працювали минулого тижня. 4. Вона пішла в офіс у неділю. 5. Ви закінчили звіт? 6. Коли вони створили мережу? Вони створили мережу в грудні 2008 року. 7. Я запустив цю групу користувачів у понеділок. 8. Він мав широкосмуговий зв'язок два роки тому. 9. Що ти робив минулого тижня? Я працював у новій мережі. 10. Ми використовували цю систему минулого місяця.

§6 PAST CONTINUOUS TENSE

Минулий тривалий час (Past Continuous) вживається для вираження дії, що:

1) відбувалась та тривала в певний момент у минулому. На час дії вказують слова at two o'clock, at midnight, at that moment, at 5 o'clock, або підрядні речення з дієсловом-присудком у Past Simple.

I **was writing** a letter to my friend at 5 o'clock yesterday.

He **was working** from 5 to 6 on Sunday.

Ann **was sitting** by the window when her brother came in.

I **was singing** while my mother was cooking dinner.

2) тривала протягом конкретного вже закінченого періоду часу в минулому.

I **was working** all day yesterday.

Last year I **was teaching** English for three months.

Last year he **was playing** tennis the whole summer.

Past Continuous утворюється з допоміжного дієслова **to be** в Past Simple та -ing форми смислового дієслова.

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
I, he, she, it was writing We, you, they were writing	I, he, she, it was not writing We, you, they were not writing	Was I (he, she, it) writing? Were we (you, they) writing ?

was not = wasn't
were not = weren't

Exercise 1. Complete the sentences with the past continuous form of the verbs in brackets.

Example: I **was making** (make) my dinner at 8 o'clock last night.

1. I ... (make) my dinner at 8 o'clock last night.
2. Joe and Sam ... (use) the wrong program in IT yesterday.
3. Who was that guy you ... (dance) with at the party?
4. Paula ... (come) home from school when she saw an accident.
5. In 1999 my father ... (live) in Dublin. That's where he met my mother.
6. He ... (open) the box when he cut his finger.
7. This time last week, we ... (visit) my grandmother.
8. I ... (sit) at the back of the classroom so I couldn't see the screen.
9. Andrew ... (insert) a photo into his document when the teacher stopped the class.
10. I ... (start) to do my homework when my friend sent me a message.

Exercise 2. Complete the sentences with the past simple or the past continuous form of the verbs in brackets.

Example: I **switched off** (switch off) the computer because it **was making** (make) a strange noise.

1. I ... (switch off) the computer because it ... (make) a strange noise.

2. My dad ... (listen) to classical music when I ... (arrive) home from school.
3. We ... (play) video games when my mum ... (say) 'Turn the volume down!'
4. My cousin ... (meet) his wife, Bianca, while he ... (live) in Italy.
5. My little sister ... (draw) a picture while I ... (study) for my French exam.
6. While they ... (try) to fix the computer, all the lights ... (go out).
7. When we ... (leave) school yesterday, it ... (pour) with rain.
8. When you ... (see) Paul, he ... (wear) a black jacket?
9. I ... (try) to log on when the WiFi ... (stop) working.
10. While Dad ... (print) an article, the printer ... (run out) of paper

Exercise 3. Translate the following sentences into English

Іноді я ненавиджу комп'ютери! Одного разу, коли я спробував зробити домашнє завдання з англійської мови на своєму ноутбучі, акумулятори сіли. Я лежав на своєму ліжку і слухав музику. Це допомагає мені зосередитися. Я також спілкувався зі своїм другом Даніелем у Фейсбук. Тому я не думав про своє домашнє завдання та забув підключити ноутбук! Я не помітив, що акумулятор розряджається. Я тільки закінчував есе, коли екран згас. Я загубив усе. І закричав від розпачу. Мій тато прибіг до моєї спальні. Я готовий був розплакатися. Він дав мені свій ноутбук та я намагався згадати все у своєму рефераті. Це було досить складно, до того ж Даніель надсилав мені безліч кумедних відео. Поки я дивився його, Wi-Fi перестав працювати. Зрештою, я встиг закінчити твір.

§7 PRESENT PERFECT TENSE

Вживання.

1. Для вираження дії, що завершилася до моменту мовлення. Час дії не вказується, важливий сам факт вчинення дії на цей момент або його результат.

She **has read** this book. – Вона прочитала цю книгу. (Дію завершено до моменту мовлення.) У цьому значенні Present Perfect часто вживається з прислівниками *just* – тільки що, *already* – вже, *yet* – ще, *lately* – нещодавно, *recently* – останнім часом.

The mail **has just** come. – Пошта щойно прийшла.

He **has seen** many films lately. – Останнім часом він подивився багато фільмів.

2. Для вираження дії, яка завершилася, але той період, в якому вона відбувалася, ще триває і може бути позначений обставинами часу *today* – сьогодні, *this week* – на цьому тижні, *this month* – в цьому місяці, *this century* – в нашому столітті та ін.

I **have written** a letter this morning. – Я написав листа сьогодні вранці.

3. Для вираження дії, яка почалася в минулому і продовжується до теперішнього часу, часто з прийменником *since* (з тих пір, як).

I **have known** him all my life. – Я знаю його все життя.

I **have known** him for 2 years. – Я знаю його 2 роки.

He **has not seen** his parents since January. – Він не бачив своїх батьків з січня.

4. Present Perfect може використовуватися з говірками *always* – завжди, *often* – часто, *seldom* – рідко, *ever* – коли-небудь, *never* – ніколи, *just* – тільки що, *yet* – ще, *not yet* – ще немає.

She **has never been** to London. – Вона ніколи не була в Лондоні.

Have you ever **been** to Moscow? – Ви коли-небудь були в Москві?

Правила утворення Present Perfect:

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
I, we, have seen you, they He, she, it has seen	I, we, have not seen you, they He, she, it has not seen	Have I (we, you, they) seen ? Has he (she, it) seen?

I have = I've

He has = He's

I have not = I haven't

He has not = He hasn't

Exercise 1. Complete the sentences using the present perfect

Example: Sally is still here. (she / not / go) out.

Sally is still here. She hasn't gone out.

1. I can't find my bag. (you / see / it) anywhere?
2. I can't log on to the website. (I / forget) my password.
3. I sent Joe an email this morning, but (he / not / reply).
4. Is the meeting still going on, or (it / finish)?
5. (the weather / change). It's colder now.
6. (you / not / sign) the form. Could you sign it now, please?
7. Are your friends still here, or (they / go) home?
8. Paul doesn't know what he's going to do.
(he / not / decide / yet).
9. 'Do you know where Julia is?' 'Yes, (I / just / see / her).'
10. 'When is David going away?' ' (he / already / go).

Exercise 2. Complete the conversation with the present perfect, past simple or present simple form of the verbs in brackets.

A: ... you ... (hear) anything from Julia in the last few weeks?

B: Yes, she's in Madrid. She ... (be) there since Saturday.

A: Oh, yeah! I ... (forget) about that. ... she ... (go) with her parents?

B: Yes, I think so. They ... (go) to Madrid every Christmas. I think her brother ... (live) there. He ... (be) there for a couple of years.

A: I ... always ... (want) to visit Madrid. It's such a beautiful city.

B: Do you think so? I've heard that it's really hot in summer and really cold in winter.

A: My parents ... (go) there last summer. I ... (not go) because I ... (have) exams.

B: Oh yes, I remember that. ... you ... (pass) them all?

A: No, I ... (fail) Spanish so I decided to take extra classes. I ... (start) them in September.

B: So, ... your Spanish ... (get) better since then?

A: Yes, I think so. I ... really ... (improve) my vocabulary, especially since I met Pedro!

B: Pedro? Who ... (be) Pedro?

A: He's my new boyfriend. We ... (be) together for three weeks now!

Exercise 3. Translate the following sentences into English

1. Невже ви вже переклали статтю? 2. Він ще не закінчив свою роботу. 3. Вона вже повернулася? 4. Я знаю його вже 2 роки. 5. Він знає мене з 1995 року. 6. Я ніколи не був в Берліні. 7. Я тільки що повернувся з театру. 8. Я хворію з минулого червня. 9. Я викладаю англійську протягом останніх трьох років. 10. У мене було три уроки англійської на цьому тижні. 11. Сьогодні він написав чотири листи. 12. Ви ще не показали мені свою кімнату. 13. Ви бачили її сьогодні? 14. Ви коли-небудь думали про це? 15. Невже Ви не були в Києві?

§8 PAST PERFECT TENSE

Past Perfect позначає дію, закінчену до певного моменту в минулому або до початку іншої дії в минулому.

He **had finished** his work when I came. – Він закінчив (вже закінчив) свою роботу, коли я прийшов.

I **had done** my homework by 3 o'clock yesterday. – Я вже виконав своє домашнє завдання до третьої години вчора.

We **had not passed** our exams before she arrived home. – Ми не склали екзамени до того, як вона приїхала додому.

They went home after they **had finished** their work. – Вони пішли додому після того, як закінчили роботу.

Past Perfect утворюється за допомогою дієслова to have в Past Indefinite і Participle II (Причастя II) смислового дієслова.

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
I had worked	I had not worked	Had I worked ... ?

I had = I'd

I had not = I hadn't

Exercise 1. Complete the sentences with the past form of the verbs in brackets. Example: Before yesterday's match, they hadn't win (not win) any of their matches.

1. Before yesterday's match, they ... (not win) any of their matches.

2. Before last year, she ... never ... (be) to Granada.

3. I ... (call) her twice before she finally sent me a message.

4. It was the first time he ... (hear) such beautiful music.

5. John ... always ... (think) that he wasn't a good basketball player.

6. Laura ... never ... (be) good at dancing so she was very nervous.

7. My parents ... always ... (refuse) to let me stay out late so I was surprised when they said yes.
8. I ... never ... (drink) beer before that day. It wasn't very nice.
9. By the time I got home, I ... (lose) my wallet.

Exercise 2. Rewrite the sentences with the word in brackets in the correct place. Example: I don't think I've ever tried surfing. (ever)

1. I don't think I've tried surfing. (ever)
2. I have heard such an inspiring story. (never)
3. Have you asked your parents? (yet)
4. He have seen the film twice. (already)
5. I've finished reading the most amazing book. (just)
6. Had you studied English before you came here? (yet)
7. I don't think he has finished. (yet)
8. Have you seen the film Titanic? (ever)

Exercise 3. Translate the following sentences into English

1. Вчора до 5 години я прочитав книгу. 2. Я вже прочитав книгу, коли мій друг подзвонив мені. 3. Мій друг подзвонив мені перед тим, як пішов додому. 4. Як тільки вони пообідали, вони пішли на прогулянку. 5. Вони пішли на прогулянку після того, як закінчили роботу. 6. Коли ми приїхали на станцію, поїзд уже пішов. 7. Вона тільки що зробила каву, коли я прийшов. 8. Коли ми зайшли за Джулією, вона ще не встала (була в ліжку). 9. Вона подякувала мені за те, що я зробив для неї. 10. До шостої години в неділю я вже вивчив усі слова. 11. Вона поїхала (ще) до першого червня. 12. До опівдня вона написала тільки 2 листи. 13. Вона знала, що я говорив з її батьком. 14. Він повів мене на кухню і запитав, чи снідав я вже. 15. Коли він прийшов, я був там вже півгодини.

§9 FUTURE TENSES

FUTURE SIMPLE TENSE

Майбутній невизначений час (Future Indefinite) вживається для позначення:

1) якогось факту в майбутньому. The Mayor **will open** a new stadium tomorrow. – Мер відкриє завтра новий стадіон.

2) будь-якого рішення або наміру в майбутньому, прийнятого в момент мовлення. I **’ll go** to the theatre with you. – Я піду в театр з тобою.

3) для вираження пропозиції про допомогу. I **’ll do** the shopping. – Я піду за покупками.

Стверджувальна форма		Заперечна форма		Питальна форма
I, we He, she, it, You, they	will go	I, we He, she, it, You, they	will not (won't) go	Will I (we, he, she, it, you, they) go ?

FUTURE CONTINUOUS TENSE

Майбутній продовжений час (Future Continuous) означає майбутню дію в процесі її виконання, тобто незакінчену тривалу дію. Future Continuous вживається також для вираження наміру вчинити дію в майбутньому або впевненість в її здійсненні.

He **will be writing** a letter to his friend at 5 o'clock tomorrow. – Він буде писати лист другу завтра о 5 годині.

I **will be waiting** for you from 5 to 6 on Sunday. – Я буду чекати на тебе з 5 до 6 в неділю.

We **will be fixing** the computer when you come. – Ми будемо ремонтувати, коли ти прийдеш.

I **will be visiting** him tomorrow. – Завтра я збираюся відвідати його.

Майбутній продовжений час (Future Continuous) утворюється за допомогою дієслова **to be** в Future Simple і -ing форми смислового дієслова

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
I (we, he, she, it, we, you, they) will be writing	I (we, he, she, it, we, you, they) will not be writing	Will I (we, he, she, it, we, you, they) be writing ?

FUTURE PERFECT TENSE

Future Perfect означає дію, що закінчиться до певного моменту в майбутньому або до початку іншої дії в майбутньому.

He will have finished his work when I come. – Він закінчить свою роботу до того часу, як я прийду.

I will have read the book by 3 o'clock tomorrow. – Я прочитаю книгу завтра до третьої години.

We will have returned home by the time you come back. – Ми повернемось додому на той час, як ти повернешся.

Future Perfect утворюється за допомогою дієслова **to have** в Future Simple та **Participle II** смислового дієслова.

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
I (we, he, she, it, you, they) will have worked.	I (we, he, she, it, you, they) will not have worked.	will I (we, he, she, it, you, they) have worked?

FUTURE PERFECT CONTINUOUS TENSE

Future Perfect Continuous вказує на дію, яка почалася і тривала протягом деякого часу до певного моменту в майбутньому.

I will have been waiting for her since 10 o'clock until she agrees to join us. – Я буду чекати її з 10 години до того часу, поки вона не погодиться приєднатися до нас.

We will have been singing all day long until you call us to have lunch. – Ми будемо співати цілий день до того часу, поки ви не покличете на обід.

They will have been having fun since 6 o'clock when we come. – Вони будуть веселитися з 6 години, коли ми приїдемо.

Future Perfect Continuous утворюється за допомогою **will have been** і смислового дієслова + **ing**.

Future Perfect Continuous					
Стверджувальна форма		Заперечна форма		Питальна форма	
I, we, you, they	He, she, it	I, we, you, they	He, she, it	Will	
will have been		will not have been		I, we, you, they	He, she, it
				have been	
глагол + ing					
I will have been writing He will have been working		I will not have been writing He will not been working		Will you have been writing? Will she have been working?	

§10 TO BE GOING TO

To be going to вживається, коли:

– дія відбудеться у найближчому майбутньому;

I'm going to write to my sister tomorrow. – Завтра я напишу своїй сестрі.

– дія запланована та обов'язково відбудеться;

He is going to do this exercise in 10 minutes. – Він збирається зробити цю вправу через 10 хвилин.

Стверджувальна форма	Заперечна форма	Питальна форма
I am going to visit my parents next week. He, (she, it) is going to visit my parents next week. We (you, they) are going to visit my parents next week.	I am not going to visit my parents next week. He, (she, it) is not going to visit my parents next week. We (you, they) are not going to visit my parents next week.	Am I going to visit my parents next week. Is he, (she, it) going to visit my parents next week. Are we (you, they) going to visit my parents next week.

Exercise 1. Read the dialogue and circle the correct option:

a, b or c.

Sophie: So _____¹ anything interesting this weekend?

Anna: Yes, my sister _____² married tomorrow.

Sophie: Really? That _____³ fun.

Anna: Yes, I hope it will. My cousins _____⁴ from Australia today. The plane _____⁵ this evening at seven o'clock so my dad and I _____⁶ them up from the airport.

Sophie: I suppose your sister will be anxious.

Anna: Yes, a lot of people are coming to the wedding but I keep telling her that on Monday she'll be on her honeymoon. She _____⁷ on the beach in Miami!

Sophie: Miami? That's nice. What's her fiancé's name?

Anna: Jorge. He's from Spain. They _____⁸ together for three years by tomorrow. His family's travelling tomorrow from Santander. They _____⁹ at a hotel. He's got a small family so there won't be very many of them at the wedding. I _____¹⁰ my Spanish with them.

1. a will you do	b will you have done	c are you doing
2. a will get	b is getting	c is going to get
3. a will be	b is	c is being
4. a come	b will come	c are coming
5. a will arrive	b will have arrived	c arrives

6. a are going to pick	b will be picking	c will pick
7. a will lie	b will be lying	c is lying
8. a will have been	b will be	c are going to be
9. a will stay	b will have stayed	c are going to stay
10. a will practise	b am going to practice	c am practising

Exercise 2. Complete the sentences with the correct future form of the verbs in brackets. Sometimes there is more than one possible answer.

Example: When I retire, I will probably go (go) and live by the sea. 1 When I retire, I probably (go) and live by the sea. 2 You have to get up early tomorrow. The plane (leave) at 7 o'clock. 3 Call me at 9 o'clock. I (finish) my breakfast by then. 4 From now on, I (study) hard every day. I don't want to fail my exams. 5 We (have) a party on Friday. Do you want to come? 6 The phone is ringing. you (answer) it? My hands are dirty. 7 This time tomorrow, Paul and I (get) married. 8 Oh no, look at this mess! What we (do)?

Exercise 3. Translate the following sentences into English

1. Він повернеться за 1 годину. 2. У цей час завтра ми будемо летіти до Парижа. 3. Я не буду вчити англійську, коли ви прийдете до мене в гості завтра. 4. Що ви будете робити в 9 вечора? 5. Вони побудують нову школу до 1 вересня. 6. Ви підете в театр завтра? 7. Наступного року буде 10 років, як він працював на одному і тому ж заводі. 8. Я буду працювати вже 6 годин до 5 вечора.

§11 MODAL VERBS

В англійській мові є група дієслів (can, may, must, ought, shall, should, will, would, need, dare), які називаються модальними. Ці дієслова не мають усіх основних форм, властивих іншим дієсловам, і тому вони ще називаються недостатніми (Defective Verbs).

Модальні дієслова не вживаються самостійно, а лише в сполученні з інфінітивом іншого дієслова:

I **can** help you. – Я можу допомогти вам.

He **must** go there. – Він мусить іти туди.

Без інфінітива іншого дієслова модальні дієслова вживаються лише тоді, коли інфінітив зрозумілий з контексту:

Can you do it? Yes, I **can**. – Ви можете зробити це? Так.

I wanted to open the window, but I **couldn't**. – Я хотіла відчинити вікно, але не змогла.

Модальні дієслова не виражають дії або стану, а лише можливість, необхідність, бажаність, імовірність, сумнів, дозвіл, заборону, здатність виконання дії, позначеної інфінітивом.

Модальні дієслова мають ряд особливостей:

1. Модальні дієслова не мають форм інфінітива, дієприкметника і герундія, а тому не мають складних часових форм – майбутнього часу, тривалих і перфектних часів.

2. Після модальних дієслів інфінітив вживається без частки to.

Виняток становлять дієслова to be і to have у модальному значенні та дієслово ought, після яких інфінітив вживається з часткою to, а також дієслова need і dare, після яких інфінітив може вживатися з часткою to і без неї.

3. У третій особі однини теперішнього часу модальні дієслова не мають закінчення -(e)s:

He **may** come tomorrow. – Можливо, він прийде завтра.

4. Питальна й заперечна форми теперішнього і минулого часу модальних дієслів утворюються без допоміжного дієслова to do.

У питальній формі модальні дієслова ставляться перед підметом:

May I come in? – Можна увійти?

У заперечній формі після модальних дієслів вживається заперечна частка not:

You **should** not do it. – Вам не слід цього робити.

Can у теперішньому часі пишеться разом з часткою not:

He **cannot** dance. – Він не вміє танцювати.

В усному мовленні у заперечних реченнях вживаються переважно скорочені форми модальних дієслів:

cannot – can't [kant] will not – won't ['wount] could not – couldn't ['kudnt] should not – shouldn't [Sudnt] may not – mayn't ['meint] would not – wouldn't ['wudnt] might not – mightn't ['maitnt], ought not – oughtn't [o:tnt] must not – mustn't [masnt] need not – needn't ['ni:dnt] shall not – shan't [Sant]

ДІЄСЛОВО CAN

1. Дієслово can має дві форми: теперішній час can і минулий час could:

I **can** swim. – Я вмію плавати.

He **could** read when he was five years old. – Він умів читати, коли йому було п'ять років.

2. Could часто вживається також як форма умовного способу – Subjunctive II. У цьому значенні could у сполученні з неозначеним інфінітивом (Indefinite Infinitive) вживається відносно теперішнього або майбутнього часу, а в сполученні з перфектним інфінітивом (Perfect Infinitive) – минулого часу:

Could you eat now? – Ви могли б зараз їсти?

3. Дієслово can виражає фізичну або розумову здатність, уміння або можливість виконати дію в теперішньому (can) або минулому (could) часі:

Can you see anything? – Ви що-небудь бачите?

I **can** read French. – Я можу читати французькою мовою.

4. Після форми could у цих значеннях може вживатися перфектний інфінітив, який вказує на те, що дія, яка могла відбутися, не відбулася:

You **could** have bought this book; it was on sale. – Ти міг купити цю книжку, вона була в продажу (але не купив).

5. Дієслово **can** не має майбутнього часу. Замість **can** вживається сполучення **to be able to** (*бути спроможним*). Вираз **to be able to** іноді вживається також відносно теперішнього і минулого часу:

Perhaps this young man **will be able to** help you. – Можливо, цей молодий чоловік зможе допомогти вам.

She **wasn't able to** answer. – Вона не могла відповідати.

6. Дієслово **can** вживається для вираження дозволу або заборони (в заперечній формі).

You **can** use dictionaries. – Можете користуватися словниками.

You **can't** use dictionaries. – Словниками користуватися не можна.

7. Форма **could** у значенні дозволу вживається лише в питальних реченнях для вираження ввічливого прохання:

Could I take your pen? – Можна мені взяти вашу ручку?

ДІЄСЛОВО MAY

1. Дієслово **may** має дві форми: теперішній час **may** і минулий час **might**.

2. Дієслово **may** виражає припущення з відтінком сумніву, невпевненості.

She **may** come back. – Може, вона повернеться.

He **may** be waiting for you. – Можливо, він чекає на вас.

She **may** know about it. – Можливо, вона знає про це.

They **may** be at school now. – Можливо, вони зараз у школі.

I **may** have put it on the table. – Може, я поклав його на столі.

3. Дієслово **may** живається для вираження можливості виконати дію, що залежить від певних обставин.

You **may** go there by train. – Ви можете поїхати туди поїздом.

4. Дієслово **may** вживається для вираження дозволу:

You **may** go. – Можеш іти.

May I use your phone? – Можна скористатися вашим телефоном?

5. Форма **might** вживається в питальних реченнях для вираження ввічливого прохання:

Might I speak a word to you? – Дозвольте звернутися до вас.

6. У минулому або майбутньому часі замість **may** вживаються словосполучення **to be allowed** і **to be permitted**:

We **were allowed** to use dictionaries. – Нам дозволяли користуватися словниками.

We **will be allowed** to use dictionaries. – Нам дозволять користуватися словниками.

ДІЄСЛОВО MUST

1. Дієслово **must** виражає обов'язок, необхідність.

2. Дієслово **must** має лише одну форму, що може стосуватися теперішнього і майбутнього часу:

He **must** be at school now. – Зараз він мусить бути в школі.

She **must** come tomorrow. – Вона має прийти завтра.

3. **must not** означає «не можна»

You **must not** talk aloud in the reading-hall. – У читальному залі не дозволяється голосно розмовляти.

4. Стосовно минулого і майбутнього часу вживається дієслово **to have to**.

But he **had to** wait a quarter of an hour. – Але він мусив чекати чверть години.

I will have to pay him. – Мені доведеться
заплатити йому.

5. Коли йдеться про те, що нема потреби, необхідності
виконати дію, вживають **need not (needn't)**.

Must we come to school tomorrow? No, you **needn't**. –
Треба нам приходити в школу завтра? Ні, не треба.

ДІЄСЛОВА SHOULD I OUGHT TO

Дієслова **should i ought to** майже не різняться за значенням
і виражають моральний обов'язок, пораду, рекомендацію.

You **should** consult a doctor. – Вам слід відвідати лікаря.

You **ought to** be careful. – Вам слід бути обережнішими.

МОДАЛЬНЕ ДІЄСЛОВО TO HAVE TO

1. Дієслово **to have**, вжите як модальне, виражає не-
обхідність чи обов'язковість дії, зумовленої обставинами:

I **have to** get up the next morning at seven. – Завтра вранці
я маю встати о сьомій годині.

I **had to** sell most of my things. – Я змушений був продати
більшість своїх речей.

You'**ll have to** go home now. – Вам доведеться зараз
піти додому.

2. Питальна й заперечна форми модального дієслова **to
have** у Present Indefinite і Past Indefinite утворюються з допоміж-
ним дієсловом **to do**:

Do we have to sleep with him in here? – Ми мусимо спати
з ним тут?

You **don't have to** go in. – Вам не обов'язково заходити.

You **did not have to** think about it. – Вам не треба було
думати про це.

МОДАЛЬНЕ ДІЄСЛОВО TO BE TO

1. Дієслово **to be** як модальне вживається лише в двох часах: Present Indefinite і Past Indefinite.

He **is to** come at five. – Він має прийти о 5 годині.

He **was to** come at five. – Він мав прийти о 5 годині.

2. Дієслово **to be**, вжите як модальне, виражає обов'язок, що випливає з попередньої домовленості, плану, розкладу, графіка і т. п.:

We **were to** work two hours every morning. – Ми мали працювати дві години кожного ранку.

We **are to** meet at the theatre. – Ми повинні зустрітися у театрі.

3. Модальне дієслово **to be** вживається для вираження наказу або інструкції:

You **are to** go to sleep. – Лягайте спати.

You'**re not to** come here any more. – Більше сюди не приходьте.

The medicine **is to** be kept in a cool dark place. – Ліки треба тримати в прохолодному темному місці.

МОДАЛЬНЕ ДІЄСЛОВО SHALL

1. Модальне дієслово **shall**, вжите з Indefinite Infinitive основного дієслова, означає дію стосовно майбутнього часу.

У стверджувальних і заперечних реченнях модальне дієслово **shall** вживається у другій і третій особах для вираження наказу, попередження, погрози, обіцянки, перестороги:

You **shall** go into the dining room first. – Ти підеш в їдальню першою. (наказ)

You **shall** not do that again. – Не робіть цього більше.
(наказ-заборона)

You **shall** not run away before you answer. – Ви не втечете, поки не відповісте. (погроза)

2. У питальних реченнях модальне дієслово **shall** вживається при звертанні до співрозмовника з метою дістати від нього розпорядження, вказівку:

Shall I come to see you there? – Прийти до вас туди?

Shall I turn on the lights for you? – Увімкнути вам світло?

Shall he go home? – Хай він іде додому?

МОДАЛЬНІ ДІЄСЛОВА **WILL** І **WOULD**

1. Модальні дієслова **will** і **would** уживаються у першій особі в стверджувальних і заперечних реченнях для вираження волі, бажання, наміру.

Як модальне дієслово **will** вживається стосовно майбутнього і теперішнього часу:

We **will** help you. – Ми допоможемо вам(із задоволенням).

I **won't** go there. – Я не піду туди (не хочу йти).

2. У питальних реченнях **will** і **would** вживаються для вираження ввічливого прохання, запрошення, причому **would** надає проханню особливо ввічливого відтінку:

Will you have a cup of tea? – Випийте чашку чаю.

МОДАЛЬНЕ ДІЄСЛОВО **NEED**

1. У значенні модального дієслово **need** має лише форму теперішнього часу.

You **need not** trouble about that at all. – Вам зовсім не треба турбуватися про це.

You **needn't** hurry. – Вам немає потреби поспішати.

Need we go there? – Нам треба йти туди?

Дієслово **need** як смислове означає мати потребу в чомусь. У цьому значенні воно відмінюється за загальними правилами і вживається в теперішньому, минулому і майбутньому часі:

I'll **need** this magazine. – Мені цей журнал буде потрібний.

Інфінітив після нього вживається з часткою *to*, питальна й заперечна форми в Present Indefinite і Past Indefinite утворюються з допомогою дієслова *to do*:

You **don't need to** say a lot of nonsense. – Не треба говорити дурниць.

Do you **need** any money? – Вам потрібні гроші?

I **don't need** any more people around here. – Мені не треба тут більше людей.

ДІЄСЛОВО DARE

1. Дієслово *dare* означає: мати сміливість або зухвальство зробити щось. Воно вживається переважно в питальних і заперечних реченнях.

2. *Dare* вживається як модальне і смислове дієслово. У першому випадку воно утворює питальну й заперечну форми теперішнього і минулого часу без допоміжного дієслова *to do*, у третій особі однини теперішнього часу не має закінчення *-(e)s* і вживається з інфінітивом без частки *to*:

How **dare** you say it? – Як ви смієте казати це? (Wilde)

For a while he **dared not** move. – Деякий час він не наважувався поворухнутися.

3. Як смислове дієслово *dare* відмінюється за загальними правилами; інфінітив після нього вживається з часткою *to*.

Neither George nor I **dared to** turn round. – Ні Джордж, ні я не наважувалися обернутися.

Exercise 1. Complete the sentences with the correct form of a modal verb to express ability, obligation, prohibition or to give advice.

1. You really pay much attention to Philip. He's always making fun of everyone. (advice)

2. At our school, all the students wear a uniform. (obligation)

3. We print out these pages because the printer's not working.
(ability)
4. You sit down on that bench because the paint is wet. (prohibition)
5. OK, you hand in the homework tomorrow. I'll give you until Friday. (obligation)
6. When my dad was younger he use a computer. No one had ever taught him. (ability)
7. My brother thinks I get my hair cut. He says it's too long. (advice)
8. I've been calling Paul all day but I speak to him yet. (ability)
9. My mum worked in the USA so she speak English at work.
(obligation)
10. We're installing some new software so you switch off the computer. (prohibition)

Exercise 2. Put the words in the correct order to make sentences.

1. tidy / really / bedroom / have / I / to / my
2. have / school / to / take / bus / Derek / Does / the / ?
3. yesterday / Why / go / you / cousin's / have / to / to / did / your / house / ?
4. you / study / Do / we'll / year / to / think / hard / next / have / ?
5. secret / our / anyone / mustn't / so / you / It's / tell
6. museum / Do / into / you / the / to / pay / to / get / have / ?
7. take / You / forget / to / keys / go / mustn't / your / out / you / before
8. me / don't / to / tell / have / You / now, / tell / later / can / you / me
9. wouldn't / you / train / us, / came / with / the / take / you / have / If / to
10. had / early / My / every / get / to / sister / up / week / morning / last

Exercise 3. Translate the following sentences into English

1. Я не зміг піти з ними до театру вчора ввечері.
2. Ви зможете працювати наполегливіше над своєю англійською мовою?
3. Я радий, що ви змогли прийти.
4. Мій маленький

син ще не вміє писати. 5. Вам не можна брати цієї книжки. 6. Ви можете зробити це завтра. 7. Допоможіть мені, будь ласка. 8. Можна я піду до кінотеатру ввечері? 9. Можливо, він був хворий. 10. Ви можете туди дістатися потягом. 11. Діти повинні спати дев'ять годин на добу. 12. Її батько змушений носити окуляри. 13. Я маю їхати до Києва в понеділок. 14. Їм слід відвідати його. 15. Вам не треба робити цю вправу в письмовій формі. 16. Хлопчик був змушений писати олівцем. 17. Ви повинні читати книжки англійською кожного дня. 18. Їй слід бути більш уважною. 19. Ви мали запросити його. 20. Мені доведеться взяти таксі. 21. Я не наважуюсь розказати йому те, що трапилось. 22. Як він посмів скаржитися? 23. Скільки грошей вам треба?

§12 THE PASSIVE VOICE

В англійській мові існують два граматичні стани: **активний** та **пасивний**.

Активний стан (Active Voice) вказує, що дія в реченні (присудок) виконується підметом.

My brother **wrote** this letter yesterday. – Мій брат написав цього листа вчора.

Пасивний стан (Passive Voice) вказує на те, що над підметом виконується дія.

This letter **was written** yesterday. – Цей лист був написаний вчора.

Якщо необхідно вказати на того, хто саме виконує дію, то використовується непрямий додаток з прийменником **by**.

Утворюється **Passive Voice** за допомогою допоміжного дієслова **to be** в необхідній часовій формі та третьої форми смислового дієслова.

Tense	Passive
Present Simple	The package is brought. Пакунок приносять. (Пакунок принесений.)
Past Simple	The package was brought two days ago. Пакунок принесли два дні тому. (Пакунок принесений два дні тому.)
Future Simple	The package will be brought. Пакунок принесуть. (Пакунок буде принесений.)
Future-in-the-Past Simple	Jack said that the package would be brought Джек сказав, що пакунок принесуть.
Present Continuous	The letter is being written right now. Лист пишуть прямо зараз.
Past Continuous	The letter was being written at 5 p.m. yesterday. Лист писали вчора о 5-ій годині вечора.
Present Perfect	The package has already been brought. Пакунок вже принесли.
Past Perfect	The package had been brought before you came. Пакунок принесли перед тим, як ти прийшов.
Future Perfect	The package will have been brought by 10 o'clock tomorrow. Пакунок принесуть завтра до 10-ої ранку.
Future-in-the-Past Perfect	Jack said that the package would have been brought by midday. Джек сказав, що пакунок принесуть пополудні.

Exercise 1. Complete the sentences with the present or past passive form of the modal verb and the verb given.

1. The doctor says these tablets after you've eaten. (must / take)
2. I suppose he by the exams he had last week. (might / stress out)
3. Diabetes, only controlled. (can't / treat)
4. You about the side effects of the treatment. (should / tell)
5. Scientists are confident a cure for the common cold in the next few years. (will / find)

Exercise 2. Complete the conversation using the passive form of the verbs in brackets.

Juan: Sorry I'm late! There's so much traffic in the mornings.

Eva: I know! Something _____¹ (should / do) about it. It's not good for our health, or the environment.

Luis: I read an article the other day that said drivers _____² (should / charge) €10 for driving into the city centre like in lots of other cities. It's called a congestion charge.

Juan: It's not a bad idea, but people _____³ (have to / give) another option, or it wouldn't be fair. Not everyone can afford €50 a week to go to work, or school. If some people _____⁴ (force) to pay €10 each day, they'd have to look for a job in another city.

Eva: I agree. The government _____⁵ (can not / allow) to make life better for those who can afford to pay. Rich people _____⁶ (must / encourage) not to drive too. We all breathe the same air!

Luis: I think that in most places the money that _____⁷ (collect) from drivers _____⁸ (have to / spend) on improving the buses, and the metro. It's the law. That way, everyone wins.

Exercise 3. Translate the following sentences into English

1. Де була видана ця книга?
2. Будівлю вже побудовано?
3. Коли буде відправлена телеграма?
4. Його туди не відіслали.
5. Міст ще не побудований.
6. Лист не написано?
7. Телеграма ще не відіслана?
8. Цей музей відвідують кожен день.
9. Залізо притягується магнітом.
10. Я піду туди, якщо мене запросять.
11. М'яч знайшли у дворі.
12. Текст буде перекладено українською мовою.
13. Цього вам ніколи не скажуть.
14. Близько нашої школи будується багатоповерховий будинок.
15. Закінчувалося будівництво нової широкої дороги.
16. Вікна ще не відремонтовані.
17. Я думав про все, що було сказано.
18. Але було занадто пізно. Її вже побачили.
19. План

обговорюється вже 2 години. 20 Я знав, що завод будується вже 2 роки. 21. Наш університет був заснований 150 років тому. 22. Їх запросив мій друг.

§13 CONDITIONALS

Умовні речення (Conditionals) – це складнопідрядні речення, в яких у підрядному реченні дається *умова*, а в головному – *наслідок* результату цієї умови. Умовні речення можуть означати теперішній, минулий і майбутній час. В англійській мові існує **чотири типи** умовних речень: нульовий (The Zero Conditional); перший (The First Conditional); другий (The Second Conditional); третій (The Third Conditional).

The Zero Conditional

У нульовому типі умовного речення результат умови є науковим фактом (відносно теперішнього або майбутнього) або відомим на 100 %. Головне та підрядне речення вживаються у **Present Simple**. Утворюється **If + Present Simple**, + наслідок у **Present Simple**.

If you **freeze** water, it **becomes** a solid. – Якщо заморозити воду, вона стане твердою речовиною.

Plants **die** if they **don't get** enough water. – Рослини гинуть, якщо їм не вистачає води.

If you **mix** red and blue, you **get** purple. – Якщо змішати червоний і синій, вийде фіолетовий.

The First Conditional

Умова в підрядному реченні I типу є реально передбачуваним фактом, що відноситься до майбутнього. **If + Present Simple**, + наслідок у **Future Simple**.

If the weather **is** nice, we **'ll go** for a walk. – Якщо буде гарна погода, ми підемо на прогулянку.

The Second Conditional

Умова в підрядному реченні II типу виражає мало-ймовірність здійснення дії в теперешньому або майбутньому часах. Для цього присудок головного речення вживається в формі умовного засобу **should / would + Simple Infinitive** без *to*, а присудок підрядного речення – у формі умовного засобу, аналогічній **Past Simple** або **were** для всіх осіб від дієслова *to be*.

If he **were** free, he **would** do it. – Якби він був вільний, він би це зробив.

If we **paid** more attention to grammar, we **should** know the language better. – Якби ми приділяли граматиці більше уваги, ми б знали мову краще.

The Third Conditional

Умова, що міститься в умовному підрядному реченні III типу, розглядається мовцем як нездійсненна, тому що відно-ситься до минулого часу. Присудок головного речення вжи-вається в формі умовного засобу **should / would + Perfect Infinitive**, а присудок підрядного речення – у формі умовного засобу, аналогічно **Past Perfect**.

I should not have been late yesterday, if my watch had been right. – Я б не спізнився вчора, якби мій годинник йшов вірно.

Сполучники умовних підрядних речень:

if – якщо; **in case** – в разі, якщо; **suppose (that)** – припусти-мо, що; **on condition (that)** – за умови, що; **provided (that)** – за умови, що; **unless** – якщо ... не; **but for** – якби не.

Exercise 1. Read the sentences. What kind of conditional are they? Write 0, 1st, 2nd or 3rd.

1. You'll be late for school if you don't hurry up.
2. If you leave milk out of the fridge, it goes off.

3. I wouldn't have come to this party if you hadn't convinced me to come.

4. If I have time this evening, I'll call you.

5. The journey wouldn't have taken three hours if there hadn't been so much traffic.

6. If you don't water this plant every day, it dies.

7. I would probably take a break if I was tired.

8. If I had my camera, I'd take a few photos.

Exercise 2. Choose the correct options.

1. If I go / went on a long business trip, my mother gets really worried.

2. What will / would you do if there was no electricity?

3. I won't touch your computer if you don't want / didn't want me to.

4. I wouldn't have gone to the concert if you hadn't given / don't give me free tickets.

5. If you don't want to come, I'll go / go by myself.

6. He wouldn't text you so often if he didn't / doesn't like you.

Exercise 3. Complete the sentences with the correct form of the verbs in brackets.

Zero conditionals

1. If you (forget) to take your umbrella, it always (rain).

2. If you (not drink) water, you (get) thirsty.

First conditionals

3. Your mum (not be) pleased if you (splash out) on those shoes.

4. If you (look after) your little brother, I (buy) you that new jacket.

Second conditionals

5. If I (have) more time, I (take) more exercise.

6. If my parents (have) a holiday home in the mountains, I definitely (take) advantage of it.

Third conditionals

7. I (believe) him if you (not tell) me he was lying.
8. If I (see) her at school, I (speak) to her.

Exercise 4. Complete the sentences with the correct form of the verbs in brackets.

1. If she had told me to wait, I (take) a seat.
2. If you smack Jane, I (tell) Mum.
3. I wouldn't have walked to school if I (know) it was going to rain.
4. If you (write) in pencil, you can correct your mistakes more easily.
5. I'm sure your dad would tell you the truth if you (ask) him.
6. If these don't fit, I (try on) another pair of jeans

Exercise 5. Translate the following sentences into English

1. Якщо б вчора була гарна погода, ми б пішли на прогулянку. 2. Якщо б у мене був зараз відпустка, я б поїхав на Чорне море. 3. Якщо б я зараз була на Чорному морі, я б ходила на пляж, купалася і засмагала. 4. Якби у мене зараз була відпустка, я б поїхала в Одесу на потязі. 5. Якби у мене були тут друзі, вони б показали мені це місто. 6. Якщо б я здав іспити раніше, я б поїхав в Яремчу в пансіонат. 7. Якщо б ви до мене приєдналися, я був би дуже радий. 8. Якщо б мене запросили працювати в вашій фірмі в минулому році, я б із задоволенням погодився. 9. Якби в минулому році мені запропонували путівку в санаторій, я б поїхав туди. 10. Якщо б ви зустріли моїх друзів, вони б вам сподобалися. 11. Якщо б я був далеко від будинку, я б сумував за вами. 12. Якщо б я був на вашому місці, я б поїхав до Парижа. 13. Шкода, що зараз не літо. Якщо б зараз було літо, ми б пішли на пляж. 14. Шкода, що я не їздив до моря в минулому році.

§14 REPORTED SPEECH

Висловлювання в англійській мові можуть передаватися двома способами: прямою мовою (Direct Speech) та непрямою мовою (Indirect/Reported Speech).

Direct Speech	Reported Speech
He said, “I go to Lodon every year”. – Він сказав: «Я їжджу до Лондона щороку».	He said (that) he went to Lodon every year”. – Він сказав, що їздить до Лондона щороку.
He said, “I’m reading a very interesting book now”. – Він сказав: «Зараз я читаю дуже цікаву книгу».	He said he was reading a very interesting book then. – Він сказав, що читає зараз дуже цікаву книгу.
He said, “I went there last year”. – Він сказав: «Я їздив туди минулого року».	He said he had gone there the previous year. – Він сказав, що він їздив туди минулого року
He said, “You will enjoy your stay here”. – Він сказав: «Вам сподобається перебування тут».	He told me (that) I should enjoy my stay there. – Він сказав, що мені сподобається перебування тут.
He said, “I have read the book”. – Він сказав: «Я вже прочитав книгу».	He said he had read the book. – Він сказав, що він уже прочитав книгу.

При зміні прямої мови в непряму змінюється час.

Direct Speech	Reported Speech
Present Simple	Past Simple
Past Simple	Past Perfect
Future Simple	Future Simple in the Past
Present Continuous	Past Continuous
Past Continuous	Past Perfect Continuous
Present Perfect	Past Perfect

При зміні прямої мови в непряму змінюються деякі займенники, прислівники часу та місця:

Direct Speech	Reported Speech
this	that
these	those
now	then
here	there
today	that day
tomorrow	the next day, the following day
yesterday	the day before, the previous day
next	the following
last	the previous
ago	before
in two days	two days later

У непрякій мові питальні речення мають прямий порядок слів, головне та підрядне речення з'єднуються сполучниками **if** або **whether**:

Загальні питання у непрякій мові

Direct General Questions	Reported General Questions
He asked me,	He asked me if. He wondered if (whether)
a) "Are you free tonight?"	a) I was free that night.
b) "Is she having a holiday?"	b) She was having a holiday.
c) "Have you seen a new film?"	c) I had seen a new film.
d) "Did you enjoy spending your holidays in Las Vegas?"	d) I had enjoyed spending my holidays in Las Vegas?
e) "Will you go to the concert?"	e) I should go to the concert

Спеціальні питання у непрякій мові

Direct Special Questions	Reported Special Questions
Pete asked me,	Pete asked me
a) "When does the show start?"	a) when the show started.
b) "Where did you spend your holiday last year?"	b) where I had spent my holiday the previous year.
c) "Why do you like to spend your holiday in a quiet village?"	c) why I liked to spend my holiday in a quiet village.

Наказові речення в непрямій мові

Direct Speech	Reported Speech
He said to us, "Go and see this film!"	He asked (told, ordered) us to go and see this film.
I said to him, "Don't be late!"	He asked (told, ordered) him not to be late.
He said to me, a) "Open the window, please!" b) "Don't turn on the TV set"	He told me to open the window. He told me not to turn on the TV set.

В таких реченнях використовуються слова *to say, to tell, to order, to ask, to beg*, а дієслово в наказовому способі змінюється у форму інфінітива:

Exercise 1. Rewrite the following sentences in reported speech.

1. 'We're watching the X-Factor right now, so I can only talk for a minute,' said Miki. Miki _____.

2. 'She's gone to the cinema, but I'll tell her to call you later,' Pilar's dad told me. Pilar's dad _____.

3. 'I'd heard of the film, but I didn't expect it to be so good,' Nacho said.

Nacho _____.

4. 'We won't be able to come to your party, but we hope you both have a great night,' my aunt said.

My aunt _____.

5. 'I saw the new Spiderman film when we were flying to New York a few weeks ago', Lucna told me.

Lucna _____.

6. 'We're going to your brother's concert, and we're looking forward to seeing you there,' my cousin told me.

My cousin _____.

Exercise 2. Find four mistakes and rewrite the sentences correctly.

- 1 Rocio said us to meet her outside the cinema.
- 2 Juan asked I'd like to go to the concert with him.
- 3 Pablo asked me which was the best band I'd ever seen.
- 4 Fernando told me not to borrow his i-pod without asking fi rst.
- 5 Silvia asked that I can lend her the DVD.
- 6 Zara ordered them leave the party.

Exercise 3. Complete the text with the correct form of the reporting verbs.

warn apologise promise threaten accuse dmit claim

In a recent interview, movie star Jenna Jacks _____¹ apologised to any fans who have been disappointed by her directorial debut, The Fast Train. Jacks _____² that the fi lm was different to her other smash hits, such as Pins and Short Shrift, but _____³ that it was not as bad as some reviews have suggested. In fact, the 22 year-old _____⁴ some reviewers of not having even watched the whole film, and she _____⁵ to boycott interviews with their magazines in future. Jacks explained that she had only offered to direct the action film when original director, Rosa Clayton had fallen ill during production. She _____⁶ her fans not to expect the usual Jenna Jacks romantic comedy, but _____⁷ that everyone who went to see the film with an open mind would love it.

§15 GRAMMAR TABLES

Table 1

Irregular Vearbs

arise	arose	arisen	виникати, відбуватися, підніматися
abide	abode (abided)	abode (abided)	перебувати, жити, дотримуватися чогось
awake	awoke (awaked)	awaked (awoken)	будити, прокидатися, бути розбудженою
be	was (were)	been	бути
bear	bore	born (borne)	носити, народжувати, виносити, витримувати
beat	beat	beaten	бити, ви-, від-, з-
become	became	become	ставати
befall	befell	befallen	траплятися
begin	began	begun	починати
behold	beheld	beheld	вдивлятися, помічати
bend	bent	bent	гнути, згинати
beseech	besought	besought	благати, просити
beset	beset	beset	оточувати, осаджувати
bet	bet, betted	bet, betted	тримати парі
bid	bid, bade	bid, bidden	пропонувати ціну, веліти, просити
bind	bound	bound	пов'язувати, при-, за-
bite	bit	bitten (bit)	кусати
bleed	bled	bled	кровоточити, спорожнити
blow	blew	blown	дути
break	broke	broken	ламати, переривати, розбивати
breed	bred	bred	породжувати, розводити, виводити
bring	brought	brought	приносити, приводити
broadcast	broadcast	broadcast	віщати, поширювати
build	built	built	будувати, вбудовувати

burn	burnt, burned	burnt, burned	горіти, спалювати
burst	burst	burst	вибухати, лопатись
buy	bought	bought	купувати
can	could	–	могти (фізично)
cast	cast	cast	кидати, лити (метал)
catch	caught	caught	ловити, схоплювати
choose	chose	chosen	вибирати
cling	clung	clung	прилипати, чіпляти, горнутися
cleave	clove (cleft)	cloven (cleft)	розсікти, розколоти
cloth	clothed	clothed	вдягати
come	came	come	приходити
cost	cost	cost	оцінювати, коштувати
creep	crept	crept	повзати
cut	cut	cut	різати, обрізати
dare	durst	dared	сміти
deal	dealt	dealt	торгувати, розглядати питання
dig	dug	dug	копати
do, does	did	done	робити
draw	drew	drawn	тягти, креслити
dream	dreamed, dreamt	dreamed, dreamt	бачити сни, мріяти
drink	drank	drunk	пити, випивати
drive	drove	driven	їхати, везти, рухати, гнати
dwell	dwelt	dwelt	жити, жити
eat	ate	eaten	їсти
fall	fell	fallen	падати
feed	fed	fed	годувати
feel	felt	felt	відчувати
fight	fought	fought	боротися, битися
find	found	found	знаходити
fit	fit	fit	підходити, годитися

flee	fled	fled	бігти, рятуватися втечею
fling	flung	flung	кидати, кидати
fly	flew	flown	літати
forbid	forbade	forbidden	забороняти
forecast	forecast	forecast	передбачити
forget	forgot	forgotten	забувати
for(e)go,	for(e)went	for(e)gone	відмовлятися, утримуватися
foretell	foretold	foretold	передбачати, прогнозувати
forgive	forgave	forgiven	прощати
forsake	forsook	forsaken	кидати, відмовлятися
freeze	froze	frozen	замерзати, заморожувати
get	got	got (<i>gotten</i>)	отримувати, ставати
gild	gilt (gilded)	gilt (gilded)	золотити
give	gave	given	давати
go, goes	went	gone	йти, їхати
grind	ground	ground	точити, молоти
grow	grew	grown	рости, вирощувати
hang	hung, hanged	hung, hanged	висіти, вішати
have	had	had	мати, володіти
hew	hewed	hewn (hewed)	рубати, тесати
hear	heard	heard	чути
hide	hid	hidden	ховати, ховатися
hit	hit	hit	ударяти, вражати
hold	held	held	тримати (володіти)
hurt	hurt	hurt	пошкодити, забити, поранити
keep	kept	kept	тримати, зберігати
kneel	knelt, kneeled	knelt, kneeled	ставати на коліна
knit	knitted, (knit)	knitted, (knit)	в'язати
know	knew	known	знати
lay	laid	laid	класти

lead	led	led	вести, супроводжувати
lean	leant, leaned	leaned, leant	спиратися, притулятися
leap	leaped, leapt	leaped, leapt	стрибати
learn	learnt, learned	learnt, learned	вчитися, на-, дізнаватися
leave	left	left	залишати, їхати
lend	lent	lent	позичати, давати в борг
let	let	let	дозволяти, здавати в найм
lie	lay	lain	лежати
light	lit, lighted	lit, lighted	запалювати, освітлювати
lose	lost	lost	втрачати
make	made	made	робити, змушувати
may	might	—	могти, мати право
mean	meant	meant	означати, мати на увазі
meet	met	met	зустрічати, знайомитися
mishear	misheard	misheard	недочути
mislay	mislaid	mislaid	втратити
mistake	mistook	mistaken	помилятися, помилятися
mow	mowed	mown, mowed	косити
overtake	overtook	overtaken	наздоганяти
pay	paid	paid	платити
prove	proved	proved (proven)	доводити, засвідчувати
put	put	put	класти
quit	quit, quitted	quit, quitted	залишати, покидати
read	read	read	читати
rebuild	rebuilt	rebuilt	перебудовувати, відновлювати
rid	rid (ridded)	rid (ridded)	звільняти, рятувати

ride	rode	ridden	їхати верхи
ring	rang	rung	дзвонити, дзвеніти
rise	rose	risen	підніматися, сходити
run	ran	run	бігти, текти
saw	sawed	sawn (sawed)	пиляти
say	said	said	говорити, сказати
see	saw	seen	бачити
seek	sought	sought	шукати
sell	sold	sold	продавати
send	sent	sent	посилати, відправляти
set	set	set	поміщати, ставити
sew	sewed	sewn (sewed)	шити
shake	shook	shaken	трясти
shall	should	–	бути винним
shave	shaved	shaven	голити
shear	sheared	shorn, sheared	стригти, різати; позбавляти
shed	shed	shed	скидати, проливати
shine	shone	shone	сяяти, світити
shoe	shod	shod	взувати, підкувати
shoot	shot	shot	стріляти
show	showed	shown	показувати
shrink	shrank (shrunk)	shrunk (shrunk)	скорочуватися, відскочити
shut	shut	shut	закривати
sing	sang	sung	співати
sink	sank (sunk)	sunk	опускатися, тонути
sit	sat	sat	сидіти
slay	slew	slain	вбивати, знищувати
sleep	slept	slept	спати
slide	slid	slid	ковзати
sling	slung	slung	жбурляти, підвішувати
slit	slit	slit	різати в довжину, вздовж

smell	smelt, smelled	smelt, smelled	пахнути, нюхати
sow	sowed	sown, sowed	сіяти
speak	spoke	spoken	говорити
speed	sped, speeded	sped, speeded	поспішати, прискорювати
spell	spelt, spelled	spelt, spelled	писати, вимовляти слово по буквах
spend	spent	spent	витрачати, виснажувати
spill	spilt, spilled	spilt, spilled	проливати
spin	spun	spun	прясти
spit	spat (spit)	spat (spit)	плювати, насаджувати,
split	split	split	розколювати, розщеплювати
spoil	spoiled, spoilt	spoiled, spoilt	псувати, балувати
spread	spread	spread	поширювати
spring	sprang (sprung)	sprung	стрибати, вскочити
stand	stood	stood	стояти
steal	stole	stolen	красти, красти
stick	stuck	stuck	встромляти, приклеювати, липнути
sting	stung	stung	жалити
stink	stank (stunk)	stunk	смердіти, відштовхувати
strew	strewed	strewn	усіяти, розкидати
stride	strode	stridden	крокувати
strike	struck	struck, stricken	ударяти, вражати, страйкувати
string	strung	strung	пов'язувати, натягувати,
strive	strove	striven	прагнути, намагатися
swear	swore	sworn	клястися, присягати
sweep	swept	swept	мести, підмітати
swell	swelled	swollen	пахнути, роздуватися
swim	swam	swum	плавати

swing	swung	swung	качати (ся), розмахувати
take	took	taken	брати
teach	taught	taught	навчати, вчити
tear	tore	torn	рвати
tell	told	told	розповідати, повідомляти
think	thought	thought	думати
throw	threw	thrown	кидати, кидати
thrust	thrust	thrust	штовхати, колоти, виганяти, сунути
tread	trod	trodden	ступати
unbend	unbent	unbent	розгинатися
undergo	underwent	undergone	відчувати, переносити
understand	understood	understood	розуміти
undertake	undertook	undertaken	робити, гарантувати
upset	upset	upset	перекидати, обжимати
wake	woke, waked	woken, waked	будити, пробуджуватися
wear	wore	worn	носити (одяг)
weave	wove, weaved	woven, weaved	ткати
wed	wedded, wed	wedded, wed	вінчати
weep	wept	wept	плакати
will	would	–	хотіти бути
wet	wet, wetted	wet, wetted	мочити, ви-, про-
win	won	won	вигравати, отримувати
wind	wound	wound	заводити (механізм), витися
withdraw	withdrew	withdrawn	брати назад, віднімати
wring	wrung	wrung	жати, вичавлювати, скручувати
write	wrote	written	писати

Table 2

The Definite article

а) Перед загальними іменниками

1. Перед іменником, що позначає конкретний предмет, про який даються або з'ясовуються додаткові відомості.	The flat is quite large and comfortable. Where is the book ?	Квартира досить велика і зручна. Де книга?
2. Перед іменником, що є єдиним у своєму роді або в даній обстановці.	When we went out, the moon was shining. The manager told you to do it at once. Open the door , please.	Коли ми вийшли, світив місяць. Директор велів вам зробити це негайно. Відкрийте двері, будь ласка.
3. Перед іменником у функції обставини місця, якщо не підкреслюється значення <i>один з</i> .	They went into the restaurant and sat down at the table by the window . It was very dark in the forest . They are still working in the field .	Вони увійшли в ресторан і сіли за стіл біля вікна. У лісі було дуже темно. Вони все ще працюють у полі.
4. Перед іменником, що позначає речовину в певній кількості або в певному місці в даній обстановці.	Pass me the salt , please. The snow is dirty. Where is the water ?	Передайте мені, будь ласка, сіль. Сніг брудний. Де вода?
5. У додатку при підкресленні популярності особи, до якої він відноситься.	Dreiser, the famous American writer, was the 12th child in the family.	Відомий американський письменник Драйзер був 12-ю дитиною в сім'ї.

6. Після слів one of, some of, many of, each of, most of, зазвичай після слів all, both.	Give me one of the books. Some of the mistakes are very bad. Most of the stories are very interesting. Each of the boys received a free ticket. I've looked through all the magazines. This is the most responsible task of all.	Дайте мені одну з цих книг. Деякі помилки дуже грубі. Більшість оповідань дуже цікаві. Кожен хлопчик отримав безкоштовний квиток. Я переглянув всі (ці) журнали. Це найбільш відповідальне завдання.
7. Перед іменником, що мають визначення, виражене прикметником у найвищому ступені, перед словами same, following і порядковими числівниками, а також словами next у значенні <i>наступний</i>, усе своєю чергою, і last у значенні <i>останній</i>.	He was worried by the same problem. Remember the following rules. He missed the first lecture. The last week of the month was full of events. She left school in 2018 and got to the University the next year.	Його турбувало те саме питання. Запам'ятайте такі правила. Він пропустив перший урок. Останній тиждень місяця був сповнений подіями. Вона закінчила школу в 2018 році і наступного року вступила до університету.
8. Перед субстантивованими прикметниками та дієприкметниками і перед словом people в значенні народ.	The old do not always understand the young. The Japanese live on islands. During the war she looked after the wounded. The president has lost the support of the people.	Старі люди не завжди розуміють молодь. Японці живуть на островах. Під час війни вона доглядала за пораненими. Президент втратив підтримку народу.

9. Перед іменниками, що позначають соціальні класи людей	the workers	робочі
10. Перед іменниками в однині, що позначають цілий клас предметів.	The dog is a friend of man	Собака – друг людини.

б) Перед іменами власними

1. Перед ім'ям власним, що позначає всю сім'ю загалом.	I have not met the Browns since they returned from London.	Я не зустрічався з Браунами з тих, пір як вони повернулися з Лондона.
2. Перед іменами власними, що мають обмежувальне означення.	He was again the Charles she used to know years ago.	Він знову був тим Чарльзом, якого вона знала багато років назад.
3. Перед назвою деяких країн і місцевостей.	He travelled widely throughout the United States . Has he gone to the Far East ?	Він багато подорожував по США. Він поїхав на Далекий Схід?
4. Перед назвою океанів, морів, річок та гірських ланцюгів.	He travelled twice across the Pacific . Did you go to the Black Sea or to the Dnieper for your holiday? The Carpathians are not very high.	Він перетнув Тихий океан двічі. Ви їздили у відпустку на Чорне море або на Дніпро? Карпатські гори не дуже високі.
5. Перед назвами чотирьох сторін світу.	Have you ever been to the South ? He has lived in the North for 15 years.	Ви коли-небудь були на півдні? Він прожив на півночі 15 років.

6. Перед назвами суден, готелів і англійських газет	We'll go on board the Titanic . Would you like to put up at the Trafalgar Hotel or at the National ? He reads the Times regularly.	Ми поїдемо на пароплаві "Титанік". Вам хотілося б зупинитися в готелі «Трафальгар» або «Національ»? Він регулярно читає «Таймз».
---	--	--

Table 3

The Indefinite Article

1. Для позначення приналежності предмета до якого-небудь класу предметів (зі значенням якийсь, один з, будь-який), з дієсловами to have, to be, з оборотом there is, в іменній частини складеного присудка, при наявності описового визначення і без нього.	A man is waiting for you. I've got a son and a daughter . Give me a pencil , please. I've bought a bicycle . I saw a beautiful flower . I am a student .	На Вас чекає чоловік. У мене є син і дочка. Дай мені олівець, будь ласка. Я купила велосипед. Я бачив прекрасну квітку. Я студент.
2. Перед абстрактним іменником при наявності описового визначення.	They lived a quiet life . He has a deep knowledge of the subject. Mr Dixon, an engineer of our firm, is going on a business trip to Ukraine.	Вони жили спокійно. Він добре знав цей предмет. Містер Діксон, інженер нашої фірми, їде в Україну у справах.

3. Перед іменником у додатку, якщо не підкреслюється популярність особи, до якої він відноситься.	How many times a month do you go to the theatre? Will you be back in an hour ?	Скільки разів на місяць ти ходиш у театр? Ти повернешся через годину?
4. У значенні «один» перед обчислювальними іменниками, що позначають.	What a lovely day ! What a pleasant surprise !	Який прекрасний день! Який приємний сюрприз!
5. В окличних реченнях після what перед обчислювальними іменниками в однині.	але: What pleasant weather!	Яка гарна погода!
6. З обчислювальними іменниками в однині, обумовленими словами such, quite, rather, most (у значенні «вельми»).	This is such a difficult sentence that I can not translate it. He is quite a young man . This is a rather difficult article . It's a most interesting book .	Це така важка пропозиція, що я не можу його перекласти. Він досить молодий чоловік. Це досить важка стаття. Це дуже цікава книга.
7. Перед іменником, що визначаються порядковим числівником у значенні «інший», "ще один".	Suddenly we heard a shot, then a second, and a third .	Несподівано ми почули постріл, потім другий, третій.
8. У поєднаннях a little (трохи), a few (кілька).	I have a little free time today. I'd like to tell you a few words .	У мене сьогодні трохи вільного часу. Я хотів би сказати вам кілька слів.

9. З обчислювальними іменниками, що згадуються вперше.	I've bought a coat. The coat is not very expensive.	Я купив пальто. Пальто не дуже дороге.
10. З числівниками: a dozen, a hundred, a thousand, a million – у значенні один.	If she had a million pounds, she would not work.	Якби у неї було мільйон фунтів, вона б не працювала.

Table 4

No Article

1. Перед абстрактними іменниками.	The work gives him satisfaction.	Робота приносить йому задоволення.
2. Перед іменами власними.	London is the capital of England.	Лондон – столиця Англії.
3. Перед іменником, що визначаються словами next у значенні "майбутній" і last у значенні "минулий".	I went to Australia for my holiday last year, and I am going there next year too.	Минулого року я поїхав на відпочинок до Австралії, а також їду туди наступного року.
4. Перед іменниками, службовцями зверненнями (lady, young man, gentleman).	How old are you, young man?	Скільки тобі років, юначе?
5. Перед назвами наук.	I like Literature and History, but I don't like Mathematics.	Мені подобається література та історія, але я не люблю математику.
6. Перед такими іменниками, як advice, information, money, hair, fruit, при відсутності обмежує визначення.	This is important information. I need advice badly.	Це важлива інформація. Мені дуже потрібна порада.

7. У поєднаннях: in time, at home, at night, by tram (bus, train), by heart, by day, from year to year, from head to foot.	I could recite the story by heart. I don't sleep at night. You can get there in time if you go by train.	Я міг би розповісти історію напам'ять. Я не сплю вночі. Дістатися вчасно можна, якщо поїхати поїздом.
8. Перед іменником у заголовках, оголошеннях і телеграмах	Polish Delegation Arrives in Odessa. Great Blow to Bus Users.	Польська делегація прибула до Одеси. Великий удар для користувачів автобусів.
9. Перед іменниками Mother, Father, Uncle, Auntie та ін. в мовленні членів одної і тої ж сім'ї.	Has Mother come back yet? Father wants to speak to you.	Мати вже повернулася? Батько хоче поговорити з вами.
10. Перед іменником, що стоїть при іменах власних і позначає зван- ня (наукове, військове) або яке є формою звернення	Academician N. died several years ago. Can I speak to Captain Jones? Mr Brown wishes to see Dr Smith.	Академік Н. помер кілька років тому. Чи можу я погово- рити з капітаном Джоунсом? Містер Браун хоче побачити доктора Сміта.

Table 5

Tenses. The Active Voice

	Present V (+ -s/-es) Повторювана або постійна дія в теперішньому часі. 1. <u>Students pass exams every semester.</u> <u>Do students passexams every semester?</u> <u>Students do not pass exams every month.</u> 2. My neighbour always <u>listens</u> to loud music. <u>What music does your neighbour always listen to?</u> <u>My neighbour does not listen to loud music.</u>	Past V + -ed or V2 Одноразова, постійна або повторювана дія в минулому; ряд послідовних дій у минулому. 1. <u>She opened the window a minute ago.</u> <u>When did she open the window?</u> <u>She did not open the window.</u> 2. My friend <u>bought</u> a new camera last week. <u>What did your friend buy?</u> <u>My friend did not buy anything.</u>	Future will + V Дія, що відбудеться у майбутньому. 1. <u>Jack and I shall take part in the competition next time.</u> <u>Shall we take part in the competition next time?</u> <u>We shall not take part in the competition next time.</u> 2. <u>The President will pass a new bill next month.</u> <u>Will the President pass a new bill?</u> <u>The President will not pass a new bill.</u>
--	---	---	--

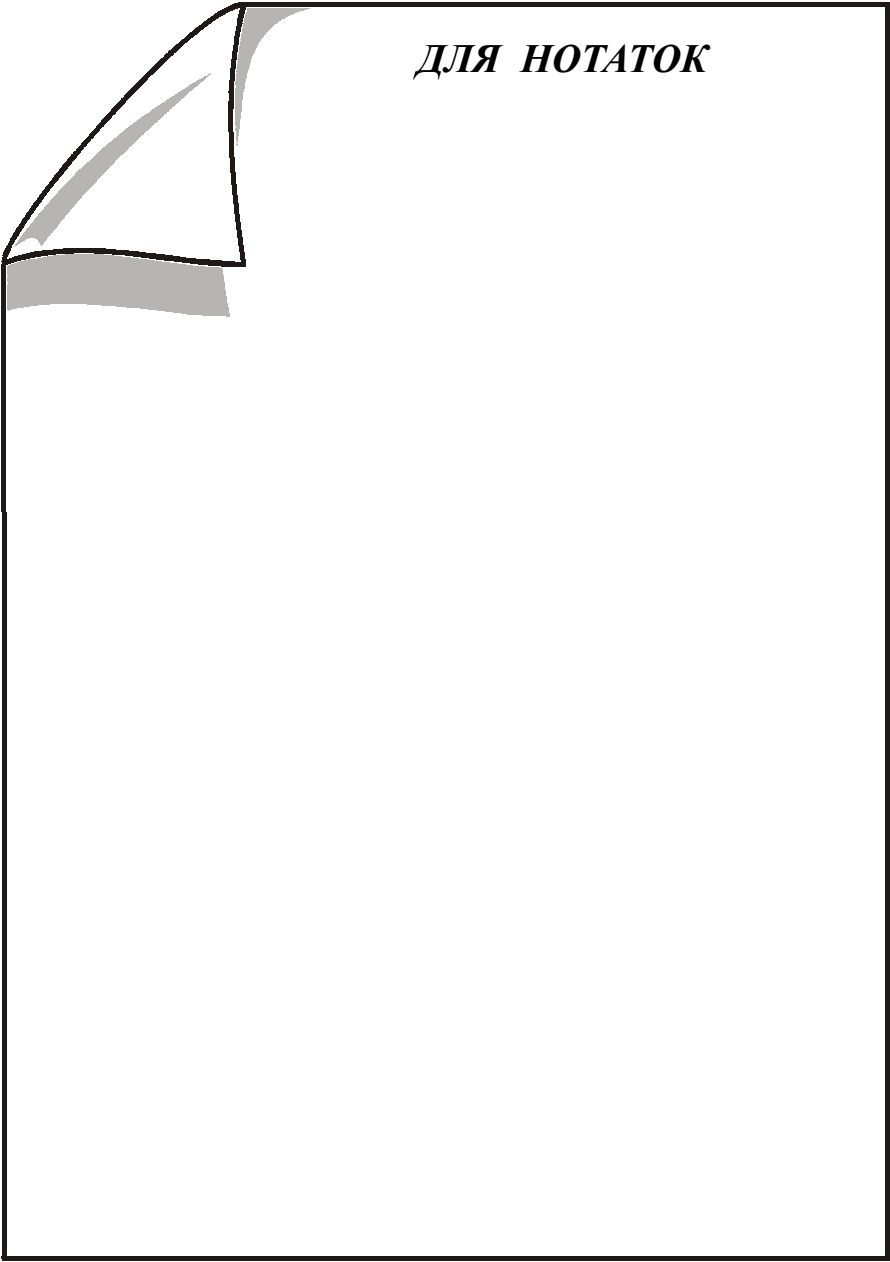
	Present	Past	Future
Progressive (Continuous)	am/is/are + V + -ing Дія, що відбувається в момент мовлення або в певний період теперішнього часу. <i>Look! Someone <u>is running</u> towards us.</i> <i>Where <u>is</u> that man <u>running</u>?</i> <i><u>He is not running</u> towards us.</i>	was/were + V + -ing Дія, що відбувалась, тривала в певний момент або протягом якогось періоду часу в минулому. <i>The band <u>was playing</u> the whole night yesterday.</i> <i><u>Was</u> the band <u>playing</u> last night?</i> <i>The band <u>was not playing</u> the whole night.</i>	will + be + V + -ing Дія, що відбуватиметься в якийсь момент або період часу в майбутньому. <i>The workers <u>will be attending</u> the courses for two weeks.</i> <i>How long <u>will</u> the workers <u>be attending</u> the courses?</i> <i>The workers <u>will not be attending</u> the courses.</i>
Perfect	have/has + V3 Дія, яка відбулась до моменту мовлення, і той, хто говорить, має на увазі результат цієї дії. <i><u>I have already seen</u> this film.</i> <i><u>Have you seen</u> this film?</i> <i><u>I have not seen</u> this film yet.</i>	had + V3 Дія, що вже закінчилась до іншої минулої дії або до певного моменту в минулому. <i>The teacher <u>had corrected</u> our works before the holidays began.</i> <i><u>Had</u> the teacher <u>corrected</u> your works before the holidays?</i> <i>The teacher <u>had not corrected</u> our works.</i>	will + have + V3 Дія, що закінчиться до певного моменту або до початку іншої дії в майбутньому. <i>The clock <u>will have struck</u> twelve by the time you come.</i> <i><u>Will</u> the clock <u>have struck</u> twelve?</i> <i>The clock <u>will not have struck</u> twelve.</i>

have/has + been + V + -ing Дія, що почалася в минулому і тривала протягом певного періоду і/або все ще продовжується в цей момент, або щойно закінчилася. <i>The participants <u>have been waiting</u> for the decision of the judges since 5 p.m.</i> <i><u>Have the participants been waiting</u> long?</i> <i>The participants <u>have not been waiting</u> since 5 p.m.</i>	had + been + V + -ing Дія, яка почалася до якогось моменту в минулому і або продовжувалася в цей момент, або закінчилася безпосередньо перед ним. <i>He <u>had been keeping</u> this book for two months before I asked him to return it.</i> <i>Why <u>had he been keeping</u> this book?</i> <i>He <u>had not been keeping</u> this book for two months.</i>	will + have + been + V + -ing Майбутня дія, що, розпочавшись у майбутньому, триватиме протягом певного періоду часу до настання іншої, більш пізньої майбутньої дії або моменту. <i>You <u>will have been studying</u> English for five years by the next spring.</i> <i>How long <u>will you have been studying</u> English by the next spring?</i> <i>You <u>will not have been studying</u> English for six years by the next spring, will you?</i>
--	---	---

Table 6

Tenses. The Passive Voice

Form \ Tense	Simple	Progressive	Perfect
Present	am is are } asked	am is are } being asked	have has asked } been
Past	was were } asked	was were } being asked	had been asked
Future	will be asked	–	will have been asked
	be + V3	be + being + V3	have been + V3

ДЛЯ ЗАДАТОК

Навчальне видання

КИРИЧЕНКО Світлана Володимирівна
ОВСЯНКО Ганна Валеріївна

ENGLISH GRAMMAR
FOR COMPUTER SCIENCE STUDENTS

Методичні вказівки з англійської мови

(англійською та українською мовами)

Комп'ютерне верстання *В. В. Москаленко*
Коректор *М. О. Паненко*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 4,2. Тираж 100 прим. Вид. № 17. Зам. № 0906-51.

Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

просп. Героїв України, 9, м. Миколаїв, 54025

E-mail : publishing@nuos.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6402 від 19.09.2018 р.